

Adferdsreglement for militærhistoriske foreninger.

Sikkerhetsregler ved reenactments.

- 1. Sikkerhet i leiren**
- 2. Generelle bestemmelser.**
- 3. Svartkrutt**
- 4. Infanteri**
- 5. Infanteri, muskett og rifle sikkerhetstest**
- 6. Artilleri**
- 7. Artilleri sikkerhetstest**
- 8. Blankvåpen og nærkamp**
- 9. Dragoner**
- 10. Pyroteknikk**

1. Sikkerhet i leiren

§1

Bruk av åpen ild, eller aktiviteter som kan medføre noen form for gnister eller annen antennelse fare, må ikke foregå uten at man har forsikret seg at det ikke finnes krutt eller lignende i nærheten. Man må også ta alle nødvendige skritt for å eliminere mulig brann og eksplosjonsfare.

§2

En leir må anlegges på en slik måte at hensynet til helse og sikkerhet er ivaretatt. Skal leiren bebos, må brannsikkerheten etc. ivaretas med nødvendige sikkerhetsavstander, brannvakter og andre sikkerhetstiltak. Tilstrekkelig slukkeutstyr må alltid være tilgjengelig.

2. Generelle bestemmelser.

§1 Kvelden før og under oppvisninger og simulerte slag bør ikke alkohol konsumeres i slike mengder at dømmekraften og generell helsetilstand blir så redusert at man kan være til fare for medaktører.

§2

Handlinger som kan provosere andre deltagere til irrasjonelle eller farefull adferd må ikke forekomme. Heri innbefattes krenkelse av persons eller avdelings ære, for eksempel ved unødvendig erobring av trofeer, eller i spillet annen krenkende adferd. Også ellers skal man søke å unngå å krenke sine medaktører, og vise hverandre all mulig respekt.

§3

Det påligger arrangøren å sørge for, og å bekjentgjøre, nødvendige sikkerhetsregler for ethvert arrangement. Arrangøren skal også sørge for nødvendig sikkerhetsutstyr, førstehjelpsutstyr, og rutiner for varsling.

§4

Det påligger enhver deltager et ansvar for at en selv og alle omkring en er kjent med og respekterer alle relevante sikkerhetsregler, vet hvor nødutstyr finnes og hvordan man skal opptre ved uhell.

Sikkerhetsbestemmelser ved oppvisning og simulerte slag.

3. Svartkrutt.

Ved all transport, oppbevaring og annen håndtering av krutt, her innbefattet skyting etc., må alle nødvendige hensyn til sikkerheten til en hver tid tillegges spesiell vekt. Alle sikkerhetsavstander etc. må til en hver tid overholdes.

Kruttet må være av god kvalitet. Svartkrutterstatninger og annet krutt som ikke oppfyller krav til brennhastighet må ikke benyttes. Kruttet må være ekte svartkrutt med bestanddeler som er tilnærmet det man brukte på den aktuelle tidsperiode dvs. saltpeter, svovel og trekull. Kornstørrelsen må tilpasses de enkelte våpentyper. Finkornet krutt av typen FFF el. I. bør ikke benyttes i kanoner p.g.a. høyt kammertrykk.

Må slikt krutt benyttes må man ha klarert kanonen for denne krutt type på forhånd. Miner eller sprengkrutt bør ikke benyttes i musketter eller pistoler p.g.a. faren for at kruttet ikke brenner fullstendig opp men blir slynget ut og antenner utenfor muskett eller pistolpipen.

Farer ved svartkrutt.

a) Brann og Eksplosjon.

All bruk av svartkrutt er farlig. Ved å vise forsiktighet kan man redusere risikoen. Krutt skal transporteres i sikker og godkjent emballasje. Kruttet må ikke oppbevares i jern eller stålemballasje. Alt krutt skal til enhver tid være innlåst for å hindre uautoriserte personer adgang til det.

b) Plassering.

Ved ankomst til et arrangement skal alt krutt umiddelbart plasseres på godkjent oppbevaringssted under kontroll av kruttansvarlige. Alle deltagere forplikter seg til å følge arrangørens sikkerhetsinstrukser.

c) Utdeling av svartkrutt.

Svartkrutt deles ut rett før bruk. Etter oppvisning eller simulerte slag leveres ubrukt krutt straks tilbake. Det er ikke tillatt å oppbevare krutt i leieren.

d) Krutthåndtering av reenactors.

Så snart krutt har blitt utdelt til medlemmer skal han/hun forbli under kommando og kontroll av en godkjent offiser eller underoffiser. Han/hun må ikke bli dimittert før det har blitt kontrollert at alt ubrukt krutt er levert tilbake til kruttansvarlig.

e) Helse.

Svartkrutt inneholder substanser som kan forårsake irritasjon på følsom hud. Rifter og skrubbsår bør tildekkes før håndtering av svartkrutt.

f) Støy.

Regelmessig utsettelse av støy produsert av skyting vil øke risikoen for nedsatt hørsel. Det er anbefalt å bruke ørepropper.

4. Infanteri.

a) Drill og manøvrering.

Det er forventet at infanteriavdelinger kan drill og manøvreringen i henhold til gjeldende reglement.

b) Sammensetning av avdelinger.

Avdelingene skal være forberedt på å kunne bli slått sammen med andre avdelinger hvis dette er ønsket av stabsoffiserene.

c) Våpen.

Ingen andre våpen enn de som er avtalt på forhånd må benyttes. Alle våpen skal bli kontrollert regelmessig, og være i godt skikk. Et gevær må ikke bli avfyrt mot en person eller avdeling nærmere enn 20 meter (30 meter mot hester og ryttere). Våpenet skal peke under, og ca 5 meter foran motstanders avdelinger, og aldri rettes mot personer eller dyr. Korrekt skyteavstand skal regelmessig demonstreres av offiserer og underoffiserer under kommando.

1. **Fengpannen.** Før kruttet helles på fengpannen skal hanen settes i halvspenn. Påse at det er rent og tørt på og rundt fengpannen før kruttet helles på. Ikke overfyll fengpannen. Lukk fengpannen med fengstålet etter at kruttet er fylt på.
2. **Ladning.** Når kruttet helles ned i løpet skal patronen holdes med kun to fingre. Påse at løpet er vendt bort fra ansiktet.
3. Ikke sett hanen i helspenn før geværet er ved skulder og klar til skudd.
4. Vær oppmerksom på flammen ut av fenghullet slik at du unngår å svi din sidemann. Pannedeksel bør benyttes.
5. **Klikk.** Hvis geværet klikker skal du ikke lade om. Dersom fengladningen går av men ladningen i løpet ikke antenner, rømmes ladningen ved å stikke en dertil egnet rømmnål i fenghullet. Fengpannen rengjøres, ny fengladning helles på fengpannen, fengpannen lukkes. Geværet forsøkes avfyrt igjen. Antennes ikke fengladningen, kontroller og rengjør fengpannen og sjekk flintsteinen. Hvis steinen må skiftes bruk korrekt verktøy. Vær forsiktig mens du justerer på et ladd våpen. Hvis et skudd må fjernes fra et våpen reduserer man risiken for at kruttet skal antenne ved å helle vann i løpet først.
6. Soldaten skal alltid melde fra til sin offiser eller underoffiser om eventuelle problemer.
7. Ingen må overlate et våpen til publikum. Våpen må aldri bli etterlatt uten tilsyn eller bli lagret skjødesløst. Ingen våpen må avfyres mot publikum.
8. Et våpen må aldri bli avfyrt uten godkjennelse, og under oppsyn av godkjent offiser eller underoffiser.
9. Avdelingskommandøren er ansvarlig for at alle under hans kommando er innforstått med gjeldende sikkerhetsregler ved hvert arrangement.

I) Bytte av rolle.

Hvis en infanteri avdelingskommandør ønsker at noen av egne medlemmer skal delta som mannskap på kanon må han påse at medlemmet har gjennomgått og bestått pkt. 7 Artilleriets sikkerhetstest, del 2 i dette reglementet.

5. Infanteri, muskett og rifle sikkerhetstest.

Avdelingskommandører og sikkerhetsansvarlig skal påse at alle deltagere som ønsker å ta del i en trefning skal være sikkerhetsgodkjente. Alle som ønsker å delta må ha et godkjent sikkerhetsbevis for å kunne delta.

Testen har to deler.

Del 1.

Anvendelig for alle medlemmer.

Kandidaten skal:

- a) Skrive under på at han/hun er innforstått med innholdet i dette reglementet og det ansvaret han/hun har i forhold til andre medlemmer og publikum.
- b) Forevise sin uniform og alt sitt utstyr for godkjenning i sin forening.
- c) Demonstrere at han/hun har de nødvendige ferdigheter og forståelse av drillen som er påkrevet.

Del 2.

Anvendelig for alle medlemmer som ønsker å skyte med muskett, rifle eller pistol.
- For å bli godkjent må kandidaten, etter å ha gjennomgått part 1, demonstrere:

a) Hvordan våpenet virker.

Dette skal inkludere demontering og sammensetning av våpenet.

b) Flintesteinen.

Hvordan den virker, dens bevegelse over ildstålet. I denne delen vil kandidaten først justere flinten for deretter å skifte til en annen flint.

c) Fengpannen.

Kandidaten demonstrerer fylling av fengpannen. Dette vil bli gjort flere ganger for å påse at kandidaten har forstått å bruke riktig mengde krutt på pannen.

d) Ladning.

Dette vil gjøres i henhold til reglementet på kommando.

e) Klikk.

Kandidaten vil demonstrere hvordan et tett fenghull åpnes, etterfylle krutt på fengpannen og avfyre skuddet.

Kandidaten vil deretter fjerne et skudd fra løpet.

f) Vedlikehold.

Kandidaten vil deretter rengjøre våpenet. Det er underforstått at dette vil ta litt tid så det avklares at våpenet skal inspiseres etter en liten stund. Ved denne inspeksjonen vil kandidaten demonstrere hvordan våpenet demonteres og settes sammen.

g) Patroner.

Kandidaten vil demonstrere hvordan patroner rulles og pakkes.

Kandidaten vil bli informert om resultatet av testen, med eventuelle bemerkninger på hva som må forbedres.

Resultatet skal loggføres.

6. Artilleri.

a) Drill og manøvrering.

Det er forventet at artilleristen kan drill og manøvreringer i henhold til gjeldende reglement.

b) Godkjenning.

Før en kanon tas i bruk i et slag skal den først kontrolleres og godkjennes av sikkerhetsansvarlig for å kunne avgjøre bruken av kanonen. Ved denne inspeksjonen skal også godkjenning av ladningstype (krutt type, innpakking, forladning), ladningsstørrelse og avfyrimåte godkjennes.

c) Ladning.

Ingenting annet enn en godkjent type ladning skal plasseres i røret på en kanon. Kun godkjent lunte skal brukes i fenghullet. Løst svartkrutt fra en muskettpatron kan brukes oppå fenghullet for å lette avfyringen med glødelunte, bortsett fra dette er det strengt forbudt å bruke krutt i fenghullet.

d) Ansvar.

Kanonkommandøren må aldri overlate ansvaret for en kanon til uautoriserte personer, eller å la publikum håndtere eller delta som mannskap ved en ladd kanon. Kun kanonkommandøren kan gi ordre om å avfyre en kanon.

e) Signal før Fyr.

Signalet for en ladet kanon skal være at "Luntemannen" har sin høyre arm høyt hevet. "Skudd kommer!" kommanderes med høy stemme.

f) Opplæring.

Alt mannskap på en kanon skal ha opplæring i håndtering av svartkrutt.

g) Inspeksjon og kontroll.

Alle kanoner skal regelmessig inspiseres og kontrolleres at de er i god skikk. En kanon må aldri avfyres hvis en avdeling, vennlig eller "fiende" er innenfor 25 meter (30 meter til hester og ryttere) for skuddsonen av kanonen. Skuddsonen er en sone innefor 45 graders vinkel fra røret og 25 meter frem foran kanonen.

Korrekt skyteavstand skal demonstreres regelmessig av kanonkommandøren.

Avfiring med kanon i retning mot publikum må unngås.

Når kanonen lades og skytes med, må ingen tropper, vennlige eller "fiender" ikke komme nærmere enn 5 meter til nærmeste kanonmannskap.

Under ingen omstendigheter skal noen tropper utenom kanonmannskapet bevege seg nærmere enn 5 meter fra ammunisjonsboksen.

h) Prosedyre.

Godkjent trygg lade- og skyte- prosedyre.

Ordrene skal gi i henhold til gjeldende reglement.

Følgende sekvenser skal alltid følges:

I) Ved ladekommando skal luntemannen først sjekke fenghullet før han setter tommel eller pekefinger over fenghullet og holder den der helt til ordren om å bruke rømmnålen er gitt. Han/hun må alltid bruke lærhansker eller tommelhylse under dette arbeidet.

II) Røret skal sjekkes med kratsen eller ladestokken for å forsikre at det er rent og fritt for løse gjenstander.

III) Vask ut røret med en fuktet visker.

IV) Før ladningen inn i røret å påse at den blir presset helt i bunn av røret med ansetteren.

V) Mannskapet fjerner alt løst utstyr fra kanonen, tar oppstilling på baksiden og utenfor hjulene på kanonen.

VI) Når alle er på plass, og kommandoen om å bruke rømmnålen er gitt, fjerner luntemanne fingeren sin fra fenghullet og stikker sin rømmnål ned i fenghullet for å stikke hull på ladningen.

VII) Luntemannen plasserer så en lunte ned i fenghullet, og trekker seg tilbake, løfter sin høyre arm for å signalisere at kanonen er klar til skudd.

VIII) Kanonkommandøren skal sjekke om området er klart, for i så tilfelle å advare med "Skudd kommer" som en advarsel før kommandoen om "Fyr!" kommer.

IX) Lunten kan først etter dette bli antent med en glødelunte eller brannrør.

X) Fenghullet skal så sjekkes og renses før ny ladning påbegynnes.

XI) Hvis kanonkommandøren ønsker å forsette skytingen gjentas hele ovenstående prosess på nytt.

j) Prosedyre ved klikk.

Hvis ladningen ikke antenner skal følgende prosedyre følges:

I) Rens fenghullet, stikk opp igjen med rømnålen og plasser en ny lunte.

II) Avfyr igjen.

III) Hvis ladningen fremdeles ikke antenner signaliseres klikk til de andre deltagerne.

IV) Signalet for klikk er ladestokk og kratse lagt i kryss over røret på kanonen.

V) Advar alle andre avdelinger i nærheten til å holde avstand.

VI) Kanonkommandøren skal så vente i 2 minutter for å tillate eventuelle gnister til å antenne ladningen. Under denne tiden må ingen tillates å passere i front av kanonmunningen.

VII) Vann skal så helles gjennom røret til ladningen er gjennom-trukket av vann.

VIII) Kanonkommandøren skal så, iført kravehansker, trekke ladningen med kratsen, ut av røret. Etterpå skal kanonen grundig rengjøres for videre skyting.

k) Ild opphør.

Hvis noen medlemmer i en avdeling ser et problem skal han umiddelbart rope "Ild opphør!", og deretter rapportere problemet til sin kanonkommandør.

l) Bytte av rolle.

Hvis en artilleri avdelingskommandør ønsker at noen av egne medlemmer skal håndtere eller skyte med muskett, rifle eller pistol må han påse at medlemmet har gjennomgått og bestått pkt. 5 Infanteriet, muskett og rifle sikkerhetstest, del 2 i dette reglementet.

m) Kunnskap.

Avdelingskommandørene skal påse at alle medlemmer under egen kommando er fullt innforstått med sikkerhetsprosedyrene ved hvert arrangement, spesielt med hensyn til infanteri, kavaleri, mann mot mann og eventuelt pyroteknikk.

7. Artilleri sikkerhetstest.

Avdelingskommandører og sikkerhetsansvarlig skal påse at alle deltagere som ønsker å ta del i en trefning skal være sikkerhetsgodkjente. Alle som ønsker å delta må ha et godkjent sikkerhetsbevis for å kunne delta.

Testen har to deler.

Del 1.

Anvendelig for alle medlemmer i en avdeling.

Kandidaten skal:

a) Skrive under på at han/hun er innforstått med innholdet i dette reglementet og det ansvaret han/hun har i forhold til andre medlemmer og publikum.

b) Forevise sin uniform og alt sitt utstyr for godkjenning i sin forening.

c) Demonstrere at han/hun har de nødvendige ferdigheter og forståelse av drillen som er påkrevet.

Del 2.

Anvendelig for alle medlemmer som ønsker å bli kanonmannskap.

- For å bli godkjent må kandidaten, etter å ha gjennomgått part 1, demonstrere:

- a)** Hvordan kanonen virker.
- b)** Hensikten og bruken av utrustningen på kanonen.
- c)** Sikker håndtering og bruk av ladning og lunte.
- d)** Kandidaten vil så demonstrere korrekt prosedyre for hver enkelt rolle involvert i kanonbesetningen. Dette vil bli utført på kommando i henhold til gjeldende reglement.
- e)** Klikk:
Kandidaten vil så demonstrere hele prosedyren for hvordan en klikk på kanon behandles.
- f)** Kandidaten vil så demonstrere hvordan kanonen rengjøres, og utstyret plasseres trygt på plass.

Når dette er utført vil kanonen bli kontrollert, og kandidaten informert om resultatet av testen.

Testresultatet skal loggføres.

8. Blankvåpen og nærkamp

Blankvåpen og annen skarp/spiss redskap må oppbevares, transporteres og brukes på en slik måte at det ikke medfører noen form for fare for brukeren og/eller andre. Nærkamp må ikke forekomme uten at den kan gjennomføres på en måte som ikke medfører noe risiko for skade.

a) Skikk.

Alle blankvåpen brukt i "strids-senarier" må holdes rene, i god skikk, og all rust må være fjernet før bruk. Dette inkluderer bajonetter, økser, sverd, stakevåpen og eventuelle andre godkjente våpen som kan ha blitt brukt av soldater i gjeldende periode som har en spiss eller egg.

Blankvåpen som skal brukes i strid skal ha butt spiss og egg. Sprekker og hakk må fjernes før bruk. Sikkerhetsansvarlig skal inspisere dette før hver strid.

b) Oppbevaring.

Alle blankvåpen skal oppbevares i hylster eller balg, som må være av en god og sikker konstruksjon, og som forhindrer våpenet å fallet ut.

d) Behandling.

Ingen våpen skal stikkes ned i jorden. Våpen som tilfeldig kommer i kontakt med jord må rengjøres før videre bruk.

c) Bruk.

Et medlem må aldri trekke sverd eller sette bajonetten på geværet uten på direkte kommando fra kommandøren. Når blankvåpen er i bruk må medlemmene alltid forbli under direkte kontroll av en godkjent offiser eller underoffiser.

d) Kamp.

Ingen aktør må bli involvert i en mann til mann kamp eller annen form for nærkamp. Godkjente offiserer kan gi ordren om nærkamp, i henhold til punkt 6.c), for en på forhånd avtalt nærkamp. Disse kampene må alltid ha blitt planlagte og innøvde på forhånd, og være godkjente av arrangøransvarlig og sikkerhetsansvarlig.

g) Avstand.

Ingen avdeling må rykke nærmere enn 5 meter til en motstander. Formerte avdelinger skal ikke involvere seg i nærkamp.

h) Generelt i kamp.

Erobringere av faner, fendler og standarter er ikke tillatt.

9. Dragoner.

Hester eller andre dyr kan trygt delta på arrangementer, men dette må gjøres på en slik måte at det ikke er noen risiko for at løse og/eller skremte dyr kan medføre fare for seg selv, deltager, publikum eller annet.

Skyting etc. må kun skje i forståelse med den eller de som er ansvarlig for dyrene, og aldri på en slik måte at det kan medføre fare for å skremme dyrene.

10. Pyroteknikk.

Pyrotekniske innretninger bør ikke brukes. I så tilfelle skal dette håndteres av offentlig godkjente personer, og i full forståelse med alle deltagerne.